

Datum
2020-02-06
Vår referens
Daniel Svanfelt
Enhetschef
daniel.svanfelt@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Uppdragsdirektiv budgetuppdrag 2020 metro i Malmö SBN-2019-1256

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budget 2020 ges kommunstyrelsen, med stöd av tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden, i uppdrag att ansvara för samordning, ledning och uppföljning av hur ett nytt metrosystem in i Malmö kan förverkligas. Stadskontoret har tillsammans med fastighets- och gatukontoret och stadsbyggnadskontoret tagit fram ett förslag på uppdragsdirektiv för genomförandet av budgetuppdraget. Förslag till uppdragsdirektiv behandlas också i kommunstyrelsen och tekniska nämnden i februari 2020.

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna redovisat förslag till uppdragsdirektiv för år 2020.
2. Stadsbyggnadsnämnden uppdrar åt stadsbyggnadskontoret att genomföra uppdraget i enlighet med förslaget.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse SBN 200213 Uppdragsdirektiv budgetuppdrag Öresundsmetro

Beslutsplanering

Stadsbyggnadsnämnden 2020-02-13

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Tekniska nämnden

Ärendet

Ärendet tar sin utgångspunkt i kommunfullmäktiges budget 2020 och specifika uppdrag gällande nytt metrosystem i Malmö. Stadskontoret har tillsammans med fastighets- och gatukontoret och stadsbyggnadskontoret tagit fram ett förslag på uppdragsdirektiv för genomförandet av budgetuppdraget. Förslaget tas även upp för beslut om godkännande i kommunstyrelsen och tekniska nämnden i februari.

Bakgrund

Malmö stads budget 2020

I kommunfullmäktiges beslutade budget för 2020 beskrivs Öresundsmetron i inriktningen för

stadsutveckling och klimat. *"Fortsatta framsynta satsningar på god infrastruktur, bostäder och affärslokaler i stationsnära lägen prioriteras. Det påbörjade bygget av Fehmarn Bält-tunneln mellan Danmark och Tyskland knyter Malmö än närmare kontinenten och innebär på sikt stora tillväxtpotentialer för stadens näringsliv. Den ökar även trycket på Öresundsbron, som riskerar bli en flaskhals. Tillsammans med andra aktörer i Öresundsregionen arbetar Malmö för en metrolinje mellan Köpenhamn och Malmö. En Öresundsmetro skulle ha stora positiva effekter för klimatet, den regionala arbetsmarknaden och för tillväxten. I framtiden ska metron vara en del av Malmös lokala trafiksystem."*

Vidare anges ett konkret uppdrag: *"Kommunstyrelsen, med stöd av tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden, ges i uppdrag att ansvara för samordning, ledning och uppföljning av hur ett nytt metrosystem in i Malmö kan förverkligas när Öresundsmetron etableras."*

Pågående arbete i fjärde utredningsfasen av Öresundsmetro

Malmö stad har tillsammans med Köpenhamns kommun bedrivit utredningsarbete av en framtida metroförbindelser mellan Malmö och Köpenhamn i olika förstudiefaser med finansiellt stöd från EU sedan 2012, men arbetet initierades redan år 2010. Nu pågår en fjärde utredningsfas sedan hösten 2017 fram till slutet av 2020. Beställare av utredningsfasen är kommunstyrelsen genom sitt beslut i mars 2017 att godkänna ansökan om EU-medel. Fördjupade analyser och kommunikation av nyttor och kopplingar lokalt, regional, nationellt och internationellt är i fokus. Arbetet bedrivs inom Malmö stad i ett förvaltningsövergripande samarbete mellan stadskontoret (projektägare), fastighets- och gatukontoret samt stadsbyggnadskontoret. I arbetet har lokal restidsnytta samt Öresundsmetrons väg in till Malmö C via Västra hamnen översiktligt studerats. Som en del i arbetet har metrorådet *Öresundsmetro Executive* etablerats för att driva projektet framåt.

Förslag till uppdragsdirektiv för genomförandet av budgetuppdraget

I föreliggande ärende föreslås hur budgetuppdraget år 2020 ska genomföras genom samverkan mellan kommunstyrelsen, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden och dess förvaltningar i ett gemensamt utredningsarbete. Arbetet sker parallellt som den fjärde EU-finansierade utredningsfasen om Öresundsmetro med Köpenhamns kommun pågår. Det finns således två olika delar av utredningsarbetet; dels ny fast metroförbindelse tvärs över Öresund (Öresundsmetro) och dels metro som en del av Malmös framtida lokala trafiksystem. De båda delarna pågår under 2020 och behöver koordineras.

Mål med utredningsarbetet 2020

- Intern förankring och planeringsberedskap i kommunen med tillhörande konkretiseringar i aktualiserad Översiktsplan och andra styrdokument som till exempel Trafik- och mobilitetsplan.
- Att leverera planeringsunderlag för förverkligandet av metrouitbyggnad i Malmö i olika etapper.
- Att leverera ett förslag på hur projektet fortsättningsvis kan drivas framåt mot ett förverkligande framåt år 2035.
- Breddat samarbete med Metroselskabet och Köpenhamns kommun gällande metroplanering.

Delmoment i utredningsarbetet 2020

- Översiktliga utredningar gällande stationer och sträckningar för Öresundsmetron i

Västra hamnen till Malmö C och metro vidare in i Malmö

Planeringsförutsättningar och potentialer i Västra hamnen och vid Malmö C, samt möjliga vidare förlängningar in i Malmö ska konkretiseras och studeras djupare. I detta ingår att studera eventuell markreservation vid tänkta stationslägen. Tekniska egenskaper behöver djupare studeras genom bland annat samverkan med Metroselskabet.

I arbetet ingår att beskriva nyttor och kostnader i ett brett perspektiv parallellt med stations- och linjenätsanalyser där Öresundsmetrons påverkan på annat lokalt och regionalt resande studeras. Vidare behöver olika nödvändiga myndighetsbeslut inom och utom kommunen identifieras och tidsbestämmas.

Stadsutvecklingsmöjligheter behöver analyseras och beskrivas. Det handlar om möjlig påverkan på byggande av bostäder, arbetsplatser och samhällsservice, och hur nya områden kan öppnas för exploatering. Vilka effekter kan uppnås av ett nytt samspel mellan trafiksystemets nya tillgänglighet och graden av exploatering, möjligt antal bostäder och arbetsplatser, och påverkan på stadsmiljön i ett bredare hänseende? Hur påverkas trafiksystemet och staden i övrigt av nya stationsnoder?

Studierna struktureras enligt följande:

- 1) Kustlinjen i norra delen av Västra hamnen (konkretisera behov av analyser)
Förutsättningar och möjligheter för hantering av borrhänsor och möjlighet att skapa ny exploaterbar mark.
 - 2) Översiktlig värdering av olika stationslägen i Västra hamnen på väg till Malmö C
 - 3) Översiktlig värdering av en metrostation vid Malmö C
 - 4) Översiktlig bedömning av olika tänkbara förlängningar av metron i Malmö
– linjesträckningar, stationslägen och etapputbyggnad.
- Intern och extern kommunikation med olika målgrupper.
 - Långsikt ekonomisk planering med utgångspunkt i stadens investeringsstyrning.

Översiktlig kommunalekonomisk analys ska göras samt även en 5 stegsanalys-analys i linje med stadens investeringsstyrning.

- Finansiell och organisatorisk analys

Analys av finansieringsmodell för Öresundsmetro och samspel med andra aktörer som till exempel Region Skåne behöver fördjupas med hänsyn till tidigare utredningar. Metrons samspel med Öresundsbron och dess framtida intäkter är en viktig aspekt. Även alternativa finansieringslösningar kan behöva undersökas.

Utveckling av former för ägande av infrastruktur och huvudmannaskap för trafik för en Öresundsmetro ska också studeras. En plan ska också tas fram för långsiktig organisering av arbetet i Malmö stad och samordning både internt och med externa aktörer för projektets framdrift fram till öppnandet av metron. En sådan långsiktig organisering kan delas upp i olika faser; utredning/förstudie, projektering, bygg och drift.

Leveranser och tidplan

Arbetet genomförs i en förstudie under år 2020 och sker samordnat med pågående arbete i utredningen *Öresundsmetro fas 4*. Planeringsunderlag inklusive förslag om projektarbetets fortsättning i nästa steg avrapporteras i början av 2021.

Organisering i ett förvaltningsövergripande projekt

Uppdragsgivare: kommunfullmäktige

Beställargrupp: Förvaltningschefer från stadskontoret, fastighet- och gatukontoret, stadsbyggnadskontoret.

Styrgrupp: chefer från stadskontoret, fastighets- och gatukontoret och stadsbyggnadskontoret. Stadskontoret svarar för övergripande projektledning, samordning och uppföljning. Arbetet bedrivs i nära samarbete med fastighets- och gatukontoret och stadsbyggnadskontoret. Samordning mellan Öresundsmetro-projektets olika delar i sin helhet är viktigt att säkra.

Fastighet- och gatukontoret ansvarar för projektledarskapet för de lokala utredningarna avseende stationslägen och metrosträckningar i Malmö inklusive Västra Hamnen mot bakgrund av tekniska nämndens ansvar för infrastruktur och trafik samt exploatering av mark. Mer konkret innefattar det ansvar för studierna som rör konstruktion, trafik, gestaltning, teknik, landskapsarkitektur och tillkommande exploatering där de utgör förutsättningar för anläggande av metro i Malmö.

Stadsbyggnadskontoret ansvarar för ett biträdande projektledarskap för dessa utredningar, mot bakgrund av stadsbyggnadsnämndens beredande ansvar till kommunstyrelsen i frågor som rör den fysiska översiktsplaneringen och mot bakgrund av stadsbyggnadsnämndens ansvar för kommunens åligganden enligt plan- och bygglagen samt bostadsförsörjning och markplanering för verksamheter.

Arbetsgrupper tillsätts för de olika delmomenten med kompetens från förvaltningarna och kommunikationsresurser knyts till arbetet.

Hänsyn ska tas till pågående arbete med aktualisering av Översiktsplan och revidering av Trafik- och mobilitetsplan.

Budget

Arbetet sker huvudsakligen inom respektive förvaltnings ordinarie budgetram. Budget motsvarande 4 miljoner behöver dock anslås från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar för finansiering av extern teknisk kompetens och utredningar som rör till exempel arkeologi, stationslägesanalyser och kustlinjen, finansiell analys liksom studieresa och kommunikationsaktiviteter. Budget fördelas enligt följande: fastighets- och gatukontoret 2 000 tkr, stadsbyggnadskontoret 250 tkr och stadskontoret 1 750 tkr.

Ansvariga

Johan Emanuelson Avdelningschef

Marcus Horning Stadsbyggnadsdirektör